

Ärende LED 2015/388 **handling** 3

Enheten för kulturarv och livsmiljö
Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över betänkandet Gestaltad Livsmiljö (SOU 2015:88)

Diskrimineringsombudsmannen (DO) har erhållit ovanstående betänkande på remiss. DO begränsar sig i yttrandet till frågor som berör myndighetens uppdrag på diskrimineringsområdet.

Sammanfattning

DO välkomnar betänkandet och vill uttrycka ett stöd för det och för det i flera hänseenden normkritiska förhållningssätt som utredningen har lagt på arkitektur, form och design i allmänhet, och i synnerhet vad avser boendefrågor.

DO vill även, dock med vissa reservationer, uttrycka sitt stöd för utredningens förslag under avsnitt 9.6 och 9.7, 10.9, respektive 11.3.3 som behandlar höjd kvalitet i den offentliga upphandlingen, bred kunskapsutveckling avseende det hållbara samhällsbygget, och behov av fördjupad analys av gällande bestämmelser.

Normkritiskt förhållningssätt

DO välkomnar utredningens generella analys och normkritiska förhållningssätt men saknar diskrimineringsperspektivet i utredningens förslag på bostadsområdet. Åtskillig forskning pekar på utanförskap och segregation på bostadsområdet. Segregationen samspelar i många fall med de två diskrimineringsgrunderna etnisk tillhörighet och funktionsnedsättning. Myndigheten efterfrågar en analys med de perspektiven.

Höjd kompetensutveckling inom offentlig upphandling, avsnitt 9.6 och 9.7

DO delar uppfattningen att det finns brister i kunskaper om upphandlingsinstrumentet generellt hos handläggare som har ansvar för offentlig upphandling. Förslaget om ökade insatser för höjd kvalitet och kompetens på området är därför välkommet.

Dock är det önskvärt att insatserna som föreslås i större utsträckning öppnar för hållbara sociala perspektiv, och då särskilt för möjligheten att inkludera antidiskrimineringsvillkor i upphandlingskontrakt.

Förslag och bedömningar för en bred kunskapsutveckling inom hållbart samhällsbyggande, avsnitt 10.9

DO välkomnar de slutsatser som utredningen presenterar i avsnittet 10.9, i synnerhet den delen som berör utvärdering av arkitektur-, form- och designutbildningar för att bredda rekryteringen och stärka mångfalden. Däremot saknar DO en mer ingående analys av hur ”arkitektur, form och design kan bidra till en hållbar samhällsutveckling, präglad av sammanhållning, inkludering och tillgänglighet” såsom det formulerats i tilläggsdirektivet.

Det ska dock medges att ett liknande uppdrag kräver ytterligare tid och resurser. För att genomlysna området fullständigt skulle troligen vidare analys krävas. DO skulle välkomna en sådan fördjupad analys, företrädesvis i samband med en eventuell översyn av de nya delarna av diskrimineringslagens skydd mot bristande tillgänglighet.

Behov av fördjupad analys av gällande bestämmelser, avsnitt 11.3.3

DO delar utredningens bedömning om behovet av ytterligare analys av gällande bestämmelser på sakområdet, liksom om att ansvaret för denna analys hamnar på Myndigheten för gestaltad livsmiljö. Det är dock väsentligt, menar DO, att tillgänglighetsperspektivet som efterfrågas i tilläggsdirektivet genomsyrar en sådan utvärdering.

Beslut i detta ärende har fattats av Agneta Broberg efter utredning och förslag från Olle Andersson Brynja. I den slutliga handläggningen har också chefen för analysenheten Christina Johnsson deltagit.

Agneta Broberg
Diskrimineringsombudsman

Olle Andersson Brynja
Utredare